

ACTIV

pagină de promovare
a implicării în viața comunității

editată de Asociația Presei Independente (API)

REVENIM la cele publicate

„Mașină de teren pentru primărie”

(ACTIV nr. 4/23 și nr. 7/26)

ÎN DOUĂ EDIȚII ALE PAGINII ACTIV, AM RELATAT DESPRE SITUAȚIA DE CONFLICT DIN COMUNA SELIȘTE, raionul Orhei, cauzată de alocarea din bugetul local a sumei de 210 mii lei pentru achiziționarea unei mașini de teren pentru primăria care avea deja un automobil cu o vechime de cinci ani. Singurul consilier local care s-a opus acestei decizii a fost Haritina Cegan, șefa Casei de cultură. După publicarea primului articol în pagina ACTIV, H. Cegan ne-a semnalat că activitatea ei este supusă mai multor controale, iar în așa fel primarul se răzbună pentru că le-a furnizat informația jurnaliștilor. La rândul său, primarul Vasile Scripnic a acuzat-o pe șefa Casei de cultură că nu-și onorează obligațiile de serviciu. Ulterior, la 28 noiembrie 2012, primarul a concediat-o pe Haritina Cegan pentru presupuse absențe nemotivate de la locul de muncă mai mult de patru ore.

La solicitarea Asociației Presei Independente (API), Cancelaria de Stat a verificat legalitatea

emiterii acestei dispoziții. Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a constatat unele încălcări în procedura de concediere a șefei Casei de cultură din Seliște și i-a cerut primarului să-și abroghe Dispoziția nr.32 din 28 noiembrie 2012 „Cu privire la concedierea cet. Cegan Haritina”. Însă primarul Vasile Scripnic refuză categoric să facă acest lucru. „Am concediat-o pe Haritina Cegan în conformitate cu prevederile Codului Muncii și nu voi abroga dispoziția. Am informat și Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat despre acest refuz”, susține primarul. În consecință, Cancelaria de Stat l-a acționat pe primarul de Seliște în judecată. Tudor Golub, șeful Oficiului, ne-a declarat că Inspectoratul Teritorial de Muncă Orhei a constatat că eliberarea din funcție a Haritinei Cegan contravine prevederilor legislației muncii. „Decizia finală va fi luată de instanța de judecată. Au avut loc câteva ședințe, însă nu a fost pronunțată hotărârea judecătorească”, a specificat Tudor Golub.

„Primarul și-a acordat un premiu și a fost dat în judecată”

(ACTIV nr. 5/24)

ÎN TOAMNA ANULUI TRECUT, ÎN ARTICOLUL „PRIMARUL ȘI-A ACORDAT UN PREMIU ȘI A FOST DAT ÎN JUDECATĂ”, relatam că la 14 decembrie 2011, Anatolie Vântu, primarul satului Boșcana din raionul Criuleni, și-a acordat un premiu în sumă de circa opt mii de lei. Primarul recunoaște că a emis o asemenea dispoziție, însă argumentează că banii nu au fost folosiți în interes personal, ci în scopuri publice. Însă Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat consideră că primarul a încălcat Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar și l-a acționat în judecată. În august 2012, judecătoria

Criuleni a recunoscut nulă dispoziția primarului din Boșcana. Anatolie Vântu a atacat hotărârea judecătorească Criuleni la Curtea de Apel Chișinău, iar la 22 noiembrie 2012, Curtea de Apel Chișinău a emis o decizie irevocabilă, prin care a respins recursul declarat de către primarul Anatolie Vântu ca fiind neîntemeiat și a menținut hotărârea primei instanțe ca fiind legală și întemeiată.

Primarul de Boșcana a refuzat să ne comunice dacă a restituit premiul pe care și l-a atribuit ilegal, specificând că Asociația Presei Independente l-a defăimat prin publicarea acelui articol.

„O licitație contestată de participanți”

(ACTIV nr. 8/28)

ÎN ARTICOLUL „O LICITAȚIE CONTESTATĂ DE PARTICIPANȚI” am povestit despre o licitație cu strigare desfășurată la 26 noiembrie 2012 în comuna Bleșteni din raionul Edineț. La acea licitație, autoritățile au vândut un lot de pământ, clădirea fostei băi din sat, carcasa de fier a unei sere de pe teritoriul școlii, și au dat în arendă două terenuri agricole din extravilan. În ziua desfășurării licitației, mai mulți locuitori din comună se plâneau că procedura de desfășurare a concursului nu este transparentă, iar doi din cei șase participanți la licitație au depus la Oficiul Teritorial Edineț al

Cancelariei de Stat o cerere prealabilă de anulare a licitației, invocând că procedura a fost organizată și desfășurată cu abateri.

Recent, Oficiul Teritorial Edineț al Cancelariei de Stat a examinat cererile participanților care au contestat legalitatea licitației și a decis că ea s-a desfășurat în conformitate cu prevederile Regulamentului privind licitațiile cu strigare și reducere. La începutul lunii februarie curent, Corneliu Crețu, unul dintre participanții nemulțumiți, a acționat în judecată Consiliul comunal Bleșteni, cerând anularea licitației.

EXEMPLE DE IMPLICARE

În soluționarea problemelor comunității

Renovarea grădiniței - o realizare a întregii comunități din Sărata Veche

ANI LA RÂND, MULȚI COPII DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ DIN SATUL SĂRATA VECHÉ, RAIONUL FĂLEȘTI, nu puteau frecventa grădinița din localitate care avea o capacitate de numai 60 de locuri. În 2011, autoritățile publice locale și locuitorii din sat și-au conjugat eforturile și au găsit o cale de a soluționa problema instituționalizării copiilor în grădiniță. Astfel, o clădire mai spațioasă din localitate a fost renovată, iar acum noua grădiniță are o capacitate de 120 de locuri.

„O ri de câte ori mă întâlnesc cu părinții copiii cărora nu mergeau la grădiniță, mi se cerea „să fac rost” de un loc în instituția preșcolară. Însă acest lucru era imposibil. Până în anul 2011, la grădiniță mergeau doar circa 60 de copii, pe când alți 60 de preșcolari stăteau acasă, deoarece instituția nu dispunea de spațiul necesar”, povestește Maria Galiț, primara satului Sărata Veche. Ea mai spune că în vechea grădiniță erau irosiți bani publici pentru reparația anuală a edificiului: „Clădirea era situată pe un deal, iar pereții se fisurau mereu, astfel era nevoie de reparații practice în fiecare an. Însă, la scurt timp după reparații, pereții crăpau, așa că banii publici erau aruncați în vânt”.

Realizarea întregii comunități

În același timp, în centrul satului Sărata Veche se afla o clădire semipustie cu suprafața de circa 600 metri pătrați, unde până în anul 1992 își avea sediul administrația locală. De câțiva ani, o parte a acestui edificiu era utilizată de doi agenți economici, o altă aripă a clădirii însă practic se ruina. „Nu puteam să accept ca o clădire spațioasă, cu o amplasare bună, cu două nivele, să se năruie, în timp ce copiii se îngheșuie într-o grădiniță mică. La mai multe ședințe ale consiliului local, am discutat propunerea să transferăm grădinița în acea clădire din centrul satului”, argumentează primara.

Propunerea a fost acceptată de către consiliul local, însă de la teorie până la practică a trebuit să fie parcurs un drum lung. „De la început, ne-am confruntat cu o problemă foarte mare care viza dreptul

de proprietate asupra clădirii. Vorba e că acest edificiu aparținea celor vreo două mii de săteni care aveau cota-parte valorică în clădire. Am încercat să-i convingem pe deținătorii de cote-părți să cedeze clădirea pentru amplasarea grădiniței de copii. Am organizat mai multe adunări cu toți locuitorii din sat, apoi întruniri separate cu deținătorii cotelor-părți, în cadrul cărora i-am informat despre intenția autorităților publice locale, le-am explicat care vor fi beneficiile comunității etc. Ne-au ajutat foarte mult și părinții copiilor cărora aveau nevoie de un loc la grădiniță. În cele din urmă, i-am convins să cedeze administrației locale clădirea respectivă”, povestește Maria Galiț.

Viorica Țurcanu, directoarea grădiniței din Sărata Veche, își amintește care au fost etapele de implicare a cetățenilor în soluționarea acestei probleme. „Inițial, a fost creat un grup de lucru, format din angajați ai grădiniței vechi, din părinți și din funcționari publici, care au mers din poartă în poartă pe la fiecare deținător de cotă-parte valorică, pentru a-i convinge să le transmită în proprietatea primăriei. Ne-a fost greu, unii săteni la început priveau critic această inițiativă, însă majoritatea oamenilor din localitate erau conștienți de faptul că lipsa locurilor în grădiniță este o problemă a tuturor și doar împreună putem găsi o soluție”, explică Viorica Țurcanu. Timp de un an și jumătate, în sat au fost organizate zeci de întruniri cu cetățenii, mese rotunde, dezbateri publice, ca până la mijlocul anului 2011, clădirea din centrul satului să fie transmisă în patrimoniul primăriei.

„Nu a fost doar realizarea autorităților locale, ci a întregii comunități care s-a implicat în soluționarea acestei probleme”, afirmă primara Maria Galiț.

Părinții au muncit gratuit la renovarea grădiniței

Lucrările de reparație și de adaptare a clădirii la condițiile necesare unei grădinițe au durat din primăvara până la sfârșitul anului 2011, cea mai mare parte a lucrărilor de renovare fiind efectuate gratuit de către părinți. „Oamenii munceau aici zi de zi: unii lucrau afară, amenajând curtea, alții zugrăveau și vopseau în interior”, spune directoarea grădiniței Viorica Țurcanu. Ala Scurtu, mama unui copil care frecventează

grădinița din Sărata Veche, își amintește că a venit zilnic, timp de câteva săptămâni, să ajute la renovarea grădiniței. „Noi, părinții, am fost uniți până la sfârșit și am obținut condiții mai bune pentru copiii noștri într-o clădire renovată”, declară Ala Scurtu.

În decembrie 2011, micuții din Sărata Veche l-au întâlnit pe Moș Crăciun deja în grădiniță nouă care are cinci dormitoare, cinci săli de joacă, o sală pentru activități, grup sanitar la fiecare etaj al clădirii. Acum instituția este frecventată de circa 120 de copii, dublu față de capacitatea anterioară. Primara satului afirmă că pentru renovarea clădirii au fost cheltuiți circa 500 mii lei, bani alocați din bugetul de stat, din bugetul local, dar și din contribuția cetățenilor. Pe parcursul anului 2012, grădinița a fost îngrijită, iar în primăvara anului curent urmează a fi amenajate terenurile de joacă pentru copii. Autoritățile locale recunosc că, fără implicarea comunității, problema spațiului pentru grădinița din sat nu ar fi fost soluționată. „A fost un examen exigent pentru toți locuitorii din satul Sărata Veche, iar solidaritatea consătenilor ne-a ajutat să trecem cu bine acest examen”, a menționează Maria Galiț.

Vasile Spinei, președintele Centrului de Promovare a Libertății de Expresie și a Accesului la Informație „Acces-info”, afirmă că în această localitate aleșii locali au lucrat foarte mult cu cetățenii, fapt care a și asigurat succesul în soluționarea problemei. „La Sărata Veche au fost respectate majoritatea prevederilor Legii privind transparența în procesul decizional, începând cu informarea cetățenilor despre esența problemei, consultarea privind posibilele soluții, până la participarea activă a oamenilor la lucrările propriu-zise. Localnicii de acolo au obținut o experiență foarte prețioasă, iar dacă în sat ar apărea o altă problemă care va necesita implicarea comunității, cetățenii vor ști cum să procedeze. Important este ca autoritățile publice locale să informeze constant cetățenii și să-i implice în procesul de adoptare a deciziilor, iar dacă oamenii vor fi interesați de un anumit subiect, atunci ei vor susține autoritățile și se vor implica la modul practic în soluționarea problemelor satului”, declară Vasile Spinei.

LILIA ZAHARIA

CEA MAI BUNĂ ACȚIUNE DE IMPLICARE a cetățenilor în procesul de luare a deciziilor

12 primării concurează pentru trei premii

LA 30 IANUARIE 2013 A EXPIRAT TERMENUL DE DEPURARE A DOSARELOR LA CONCURSUL „CEA MAI BUNĂ ACȚIUNE DE IMPLICARE A CETĂȚENILOR ÎN PROCESUL DE LUARE A DECIZIILOR”, organizat de Asociația Presei Independente (API). În competiție au intrat 12 primării din toate regiunile țării. Câștigătorii concursului vor beneficia de premii cuprinse între 500 și 1000 de dolari.

Scopul concursului constă în stimularea practicilor pozitive de implicare a cetățenilor în soluționarea problemelor comunitare, urmând să fie premiate cele mai bune acțiuni de implicare a cetățenilor în procesul de luare a deciziilor, desfășurate pe parcursul anului 2012. Și-au depus dosarele la concurs 12 primării din țară, inclusiv patru primării orașenești (din orașele Cimișlia, Cantemir, Soroca, mun. Bălți), șapte primării ale unor locali-

tăți rurale (comunele Cucoara din raionul Cahul, Calfa din raionul Anenii Noi; Mălăiești din raionul Orhei; satele Băhrinești și Mărculești din raionul Florești, Seliște din raionul Nisporeni; Vorniceni din raionul Strășeni) și Consiliul raional Glodeni. Un juriu constituit din experți independenți în administrația publică locală și în comunicare vor evalua dosarele în baza următoarelor criterii: importanța problemei soluționate cu implicarea cetățenilor, impactul asupra comunității, gradul și modalitățile de implicare a cetățenilor, originalitatea soluțiilor, numărul beneficiarilor. Câștigătorii concursului vor beneficia de premii bănești după cum urmează: premiul I – 1000 USD, premiul II – 700 USD și premiul III – 500 USD (sumele premiilor vor fi transferate pe conturile primăriilor câștigătoare). Rezultatele concursului vor fi anunțate la un eveniment public care va avea loc în martie 2013.